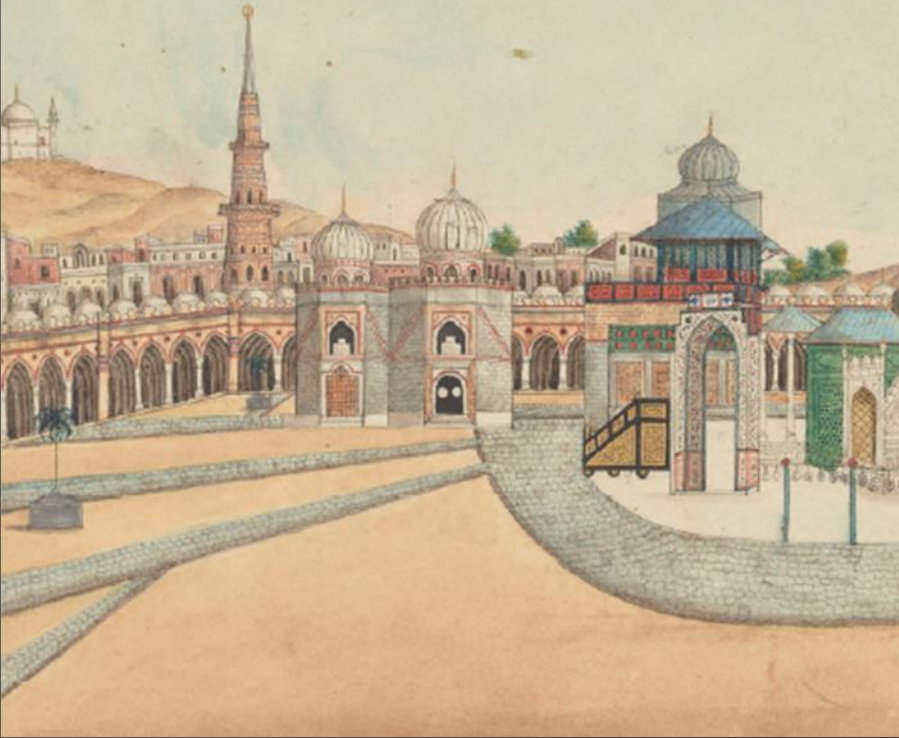

TARİH 9

5. ÜNİTE

İSLAM
MEDENİYETİNİN
DOĞUŞU

www.tariheglencesi.com

Konunun videosunu

tariheglencesi

adlı

You Tube

kanalından

seyredebilirsiniz.

ARİF ÖZBEYLİ

5.1. İSLAMİYET'İN DOĞDUĞU DÖNEMDE DÜNYA

İslamiyet öncesi döneme Cahiliye Dönemi denmesinin sebepleri neler olabilir?

TARTIŞALIM

610	Hz. Muhammed'e peygamberliğin gelişi
615	Müslümanların Habeşistan'a hicret etmesi
622	Müslümanların Medine'ye hicret etmesi
622	Medine Sözleşmesi
624	Bedir Savaşı
625	Uhud Savaşı
627	Hendek Savaşı
628	Hudeybiye Barışı
629	Hayber'in Fethi
629	Mute Seferi
630	Mekke'nin Fethi
630	Huneyn Seferi
630	Taif Seferi
631	Tebük Seferi
632	Veda Haccı ve Hz. Muhammed'in vefatı

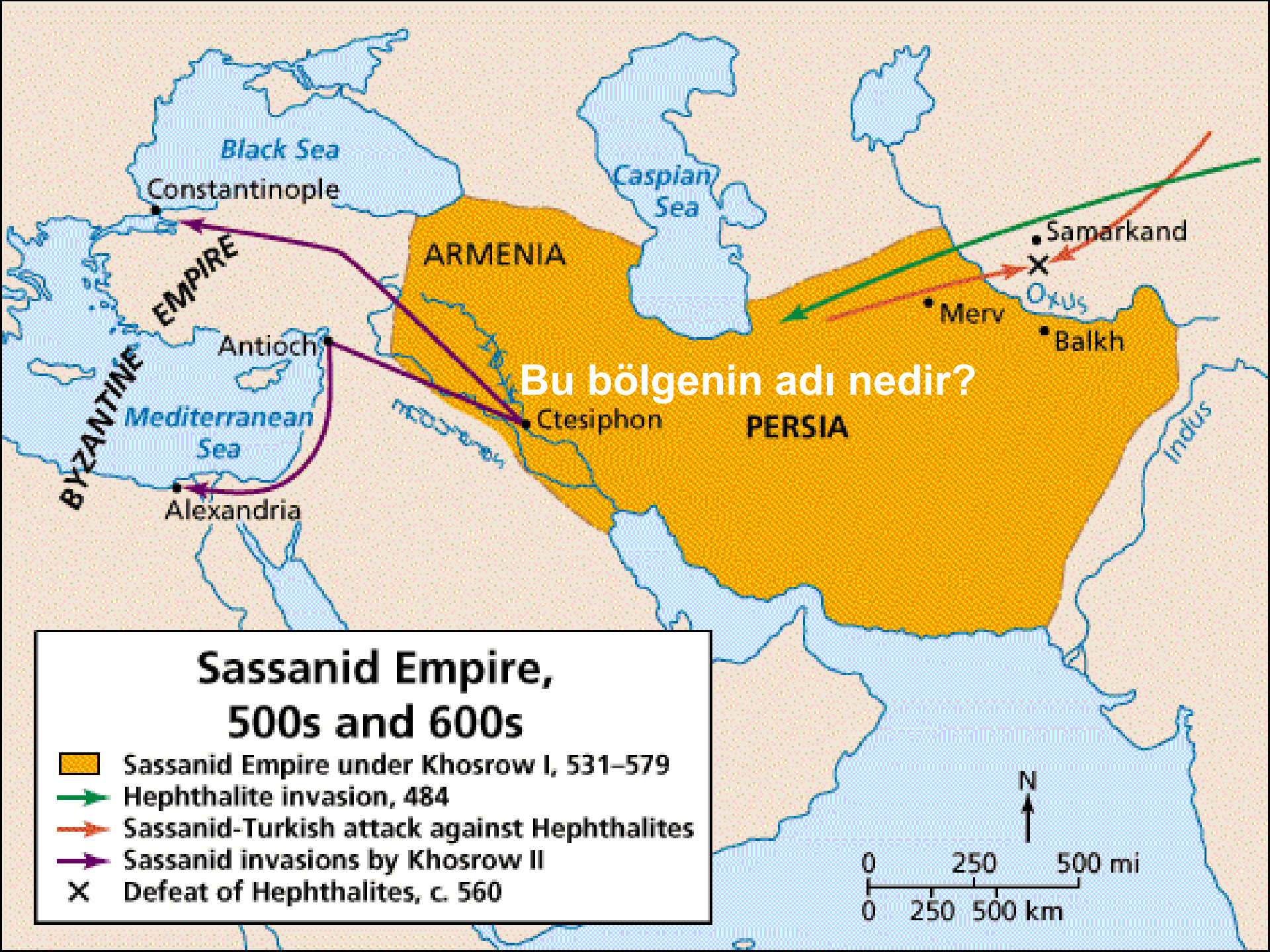
Bu eserin adı nedir? Hangi dönemde yapılmıştır?

2004 9 5

5. 1. İSLAMİYETİN DOĞUŞU SIRASINDA DÜNYANIN GENEL DURUMU

- **Asya:**
- Bizans (Doğu Roma): Bizans, Roma İmparatorluğu'nun 395 yılında ikiye ayrılması ile kurulmuştur. En ünlü sülale Jüstinyen sülalesidir. Bu dönemde Ayasofya yapılmıştır. İslamiyetin doğuşu sırasında Makedonya sülalesi işbaşında idi. İmparator Heraklius idi. Bizans Ortodoks Hıristiyandı.

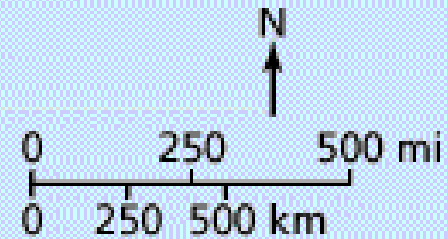

Bu bölgenin adı nedir?

Sassanid Empire, 500s and 600s

- Sassanid Empire under Khosrow I, 531–579
- Hephthalite invasion, 484
- Sassanid-Turkish attack against Hephthalites
- Sassanid invasions by Khosrow II
- Defeat of Hephthalites, c. 560

- **Sasani:** İran'da kurulmuş bir devlettir. İslamiyet'in doğuşu sırasında Sasani Devleti Bizansla yaptığı savaşlardan dolayı zayıflamıştı. Sasaniler'de dini inanış **Zerdüşlük**'tü. (Mecusilik-Ateşperest)

Çin Seddi

ULU HAKAN,
ÇİNLİLER BİZ
GEÇEMEYELİM DİYE
UZUN BİR DUVAR
ÖRMÜŞLER.

SALAK BUNLAR.
BİZ DE ETRAFINI
DOLAŞIR AKŞAMA
SALDIRIRIZ.

I.KÖKTÜRK DEVLETİ (552-659)

İstemi
Yabgu
(552-576)

Bumin Kağan
(552-553)

Mukan Kağan
(553-572)

1- Avarları ortan kaldırdı.

2- Ülke sınırlarını Hazar Denizi'ne kadar genişletti.

3- Kitanlar ve Kırgızlar hakimiyet altına alındı.

4- Çin baskı altında tutuldu.

5- Akhunlar üzerine seferler yapıldı.

I.KÖKTÜRK DEVLETİ (552-659)

**İstemi Yabgu
(552-576)**

**Bumin Kağan
(552-553)**

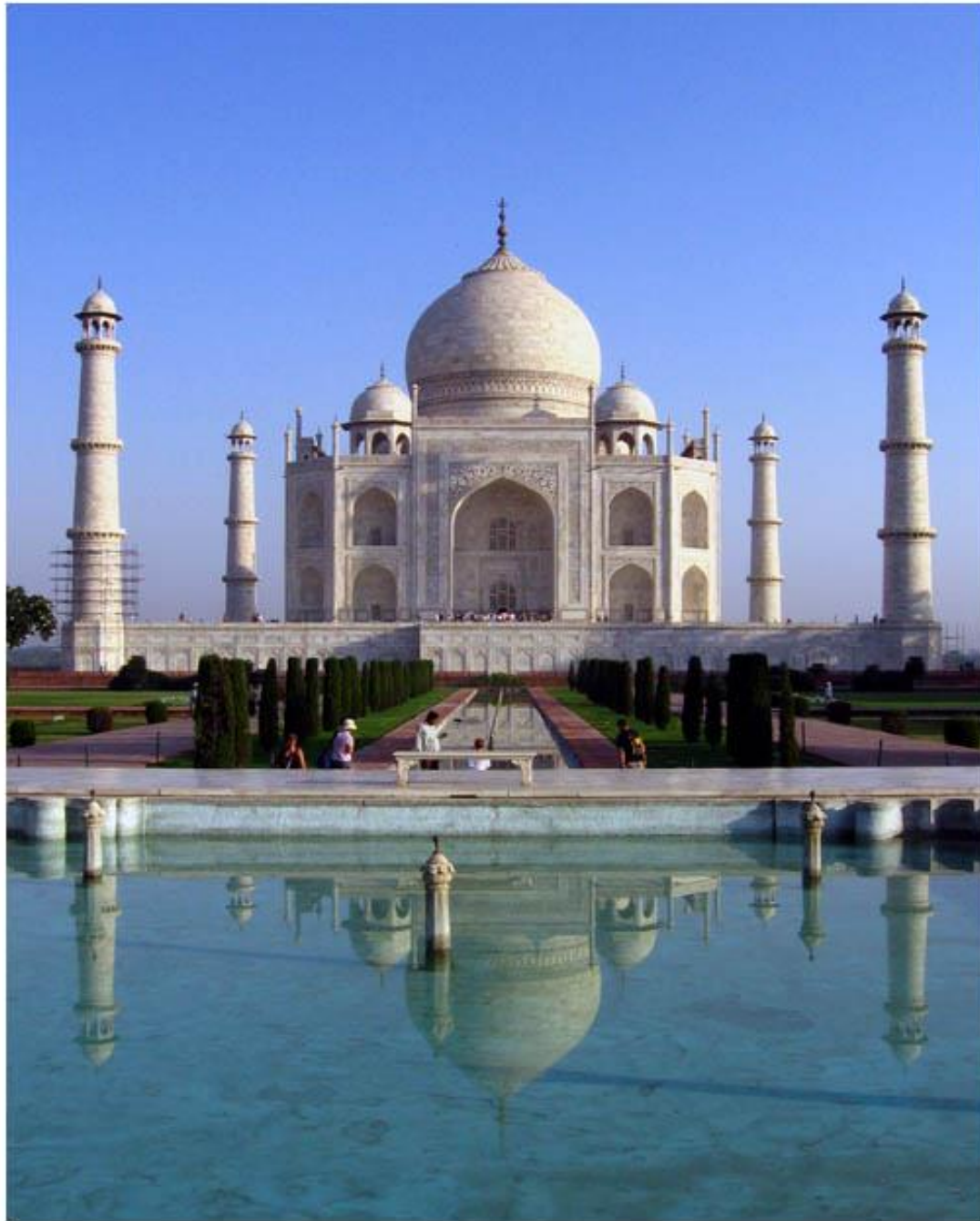
**Mukan
Kağan
(553-572)**

İpek Yolu'nu kontrol etmek isteyen İstemi Yabgu, Akhunlara karşı Sasanilerle işbirliği yapmış ve Akhun Devleti'ne son verilmiştir. Akhun toprakları Ceyhun nehri sınır olmak üzere paylaşılmıştır (557). Sasanilerle ilişkileri bozulunca bu devlete karşı Bizans'la anlaşma yolları aramıştır.

- **Çin:** Çin'de feodal bölgelerden oluşuyordu. İslamiyet'in doğuşu sırasında **Sui hanedanı** işbaşındaydı. Dini inanış olarak Konfüçyüzüm-Taoizm-Budizm vardı.
- **Göktürkler:**İslamiyet'in doğuşu sırasında Göktürk Devleti ikiye ayrılmış durumdaydı. Dini inanışları **Gök Tanrı** idi.
- **Japonya:** Siyasi bir etkinliği yoktu. Dini inanış olarak **Budizm-Şintoizm**.
- **Hindistan:** Brahmanizm-(Hinduizm)-Sinizm, Budizm

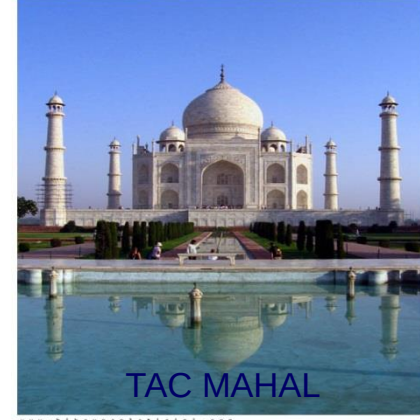

TAC MAHAL

- Hindistan'a M.Ö 2000 yıllarında gelen Hint Arileri denilen kavimler yerli halkla uzun süre mücadele etmiş;sayılarının az olması sebebiyle, karışıp yok olmamak için "*kast*" sistemini kabul etmişlerdir.

Kast Sistemi, Hintlilerin bir millet haline gelmelerini önlemiş, dışarıdan gelen kavimlerin saldırısına uğramalarına ve onların hakimiyeti altına girmelerine yol açmıştır. Güçlü devletler kuramamışlardır. Genellikle dışarıdan gelen kavimler kurdular.

TAC MAHAL

Kast Sistemi

Brahmanlar
(Din Adamları)

Kşatriyalar
(Askerler ve asiller)

Vaisyalar
(Zanaatkar, köylü, tüccar)

Südralar (İşçiler)

Paryalar (Köleler)
Kast dışı kabul edilir

Bunlardan başka bir de pis sayılan işlerle uğraşanlar vardı ki bunlara da “parya” yani “dokunulmazlar” denilirdi. Bunlar “*kast*” dışı idi.

- Mermerlerin nabzında hâlâ çarpar mı tekbir?
Bulur mu deli rüzgâr o sedayı: Allah bir!
Bütün bunlar sendedir, bu girift bilmeceler;
Sakarya, kandillere katran döktü geceler.

Vicdan azabına eş, kayna kayna Sakarya,
Öz yurdunda garipsin, öz vatanında **parya!**

Hindistan'da dini inanış olarak
Brahmanizm, Budizm, Konfüzyizm
gibi dinler hakimdi.

Kast Sistemi, Hintlilerin bir millet haline gelmelerini önlemiş, dışarıdan gelen kavimlerin saldırısına uğramalarına ve onların hakimiyeti altına girmelerine yol açmıştır. Güçlü devletler kuramamışlardır. Genellikle dışarıdan gelen kavimler güçlü devletler kurdular.

Tarih Yazılısından İlginç Cevaplar

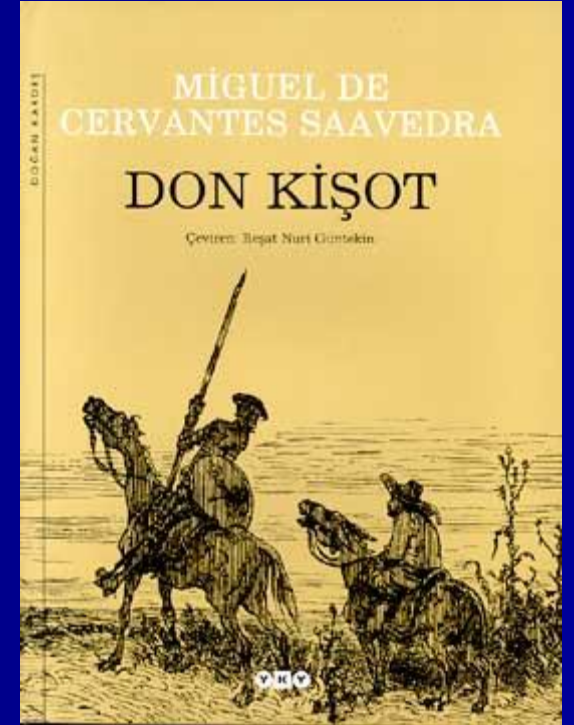
- Soru: Kast Sistemi'nin Hintlilere ne gibi etkileri olmuştur?
- Cevap:Hintlilerin kendilerini mal gibi görmesine yol açmıştır. Yani (sınıflara ayrılmalarından hoşnut olmamalarıdır.)

GERÇEK İHSAN, ÖĞRENME GAYRETİNİ
HİÇBİR ZAMAN TERKETMEMEKTİR.

Konfüçyüs

2009/8/8

4. yy'dan 6. yy'a kadar Kavimler Göçü

Roma İmparatorluğu (375)

500 km

**FEODALİTE
REJİMİ**

Soylular

**Din
Adamları
(Rahipler)**

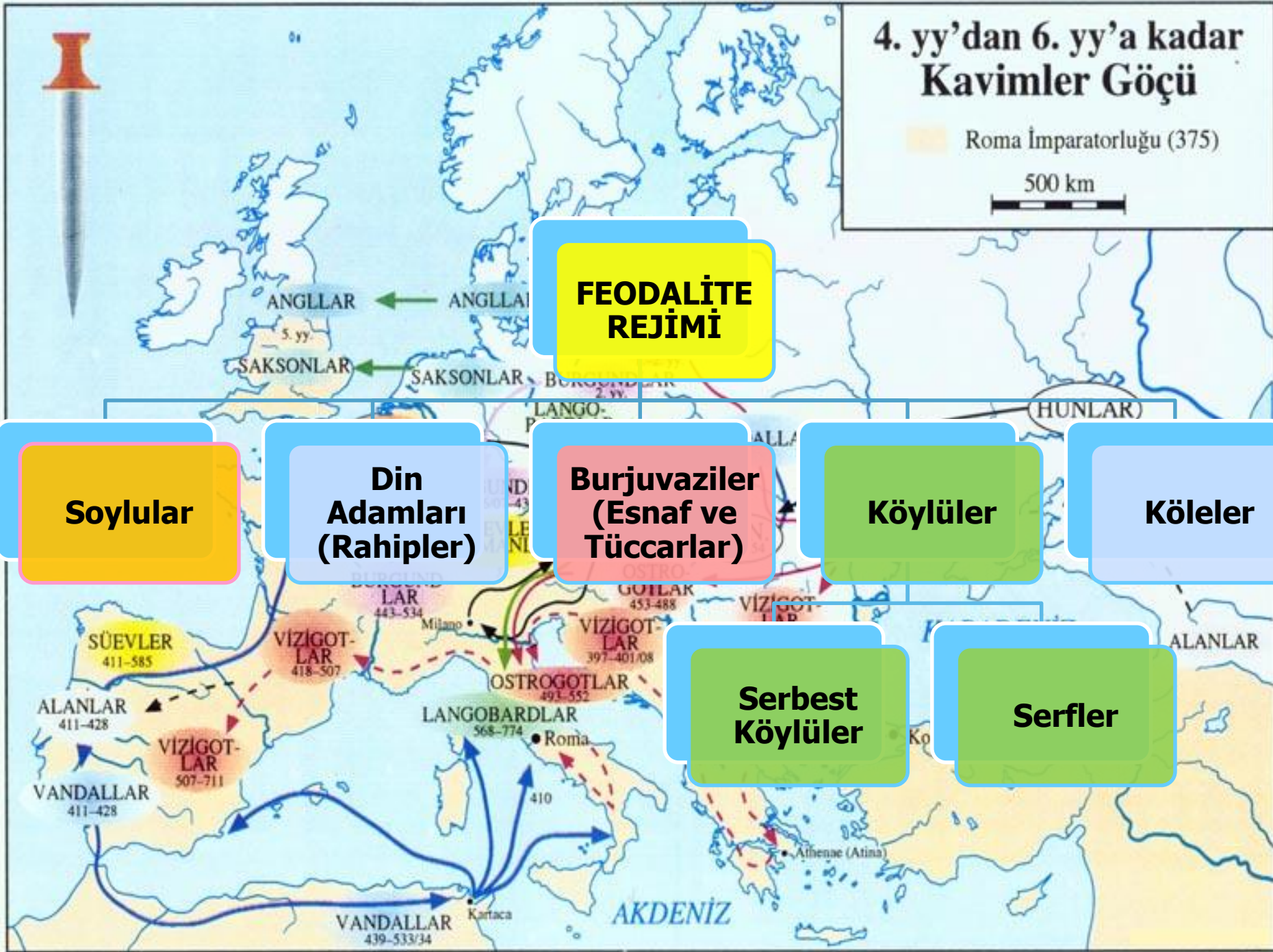
**Burjuvaziler
(Esnaf ve
Tüccarlar)**

Köylüler

Köleler

**Serbest
Köylüler**

Serfler

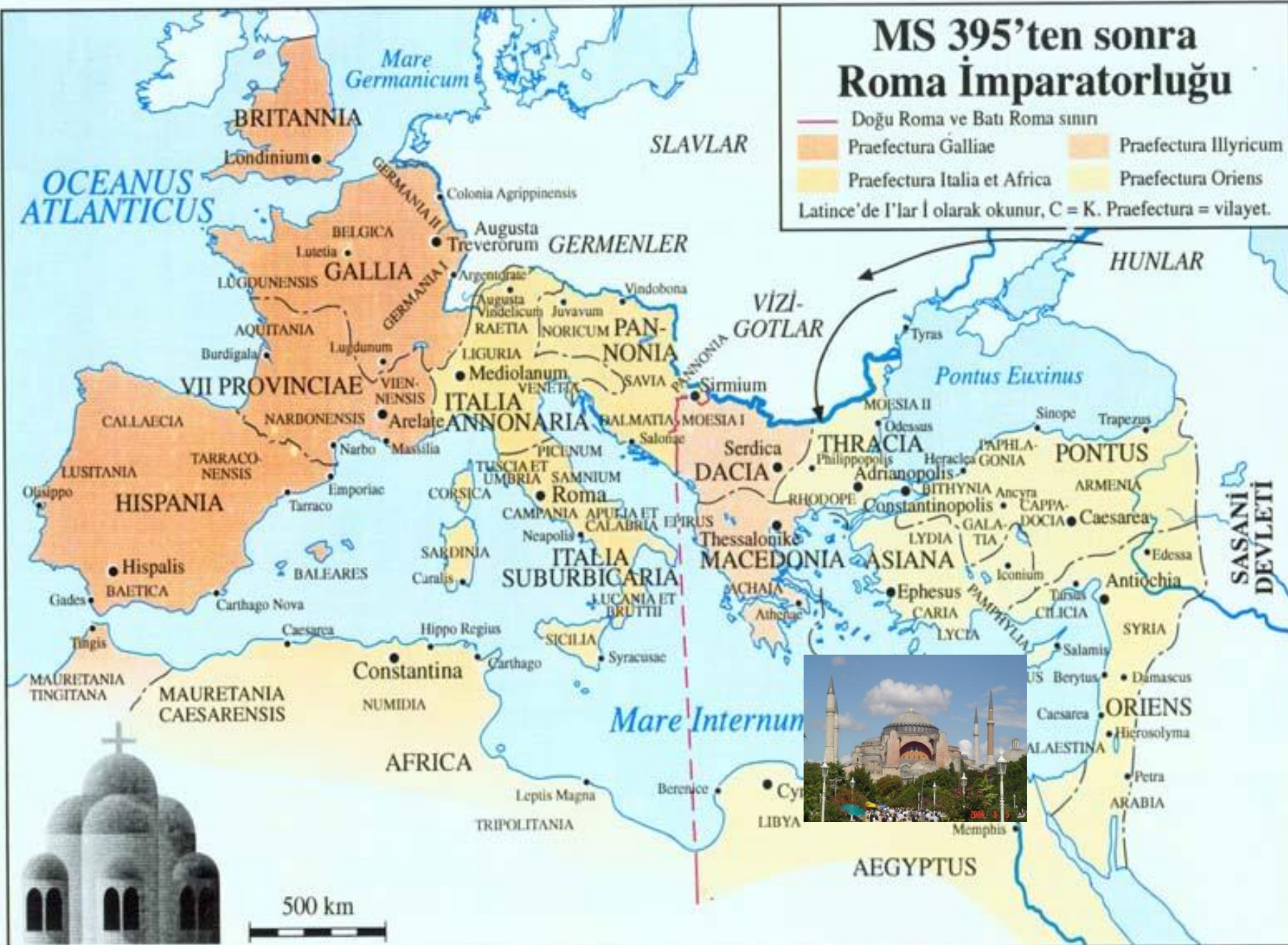

Avrupa:Avrupa Kavimler Göçü'nden sonra kavimler karışmış yeni milletler, devletler kurulmuş ve feodalite rejimi Avrupa'ya hakim olmuştur. Kavimler Göçü'nden sonra kurulan krallıklarda Hristiyanlık yayılmıştır.

■ **Afrika:** Kuzey Afrika'da Bizans hakimdi.

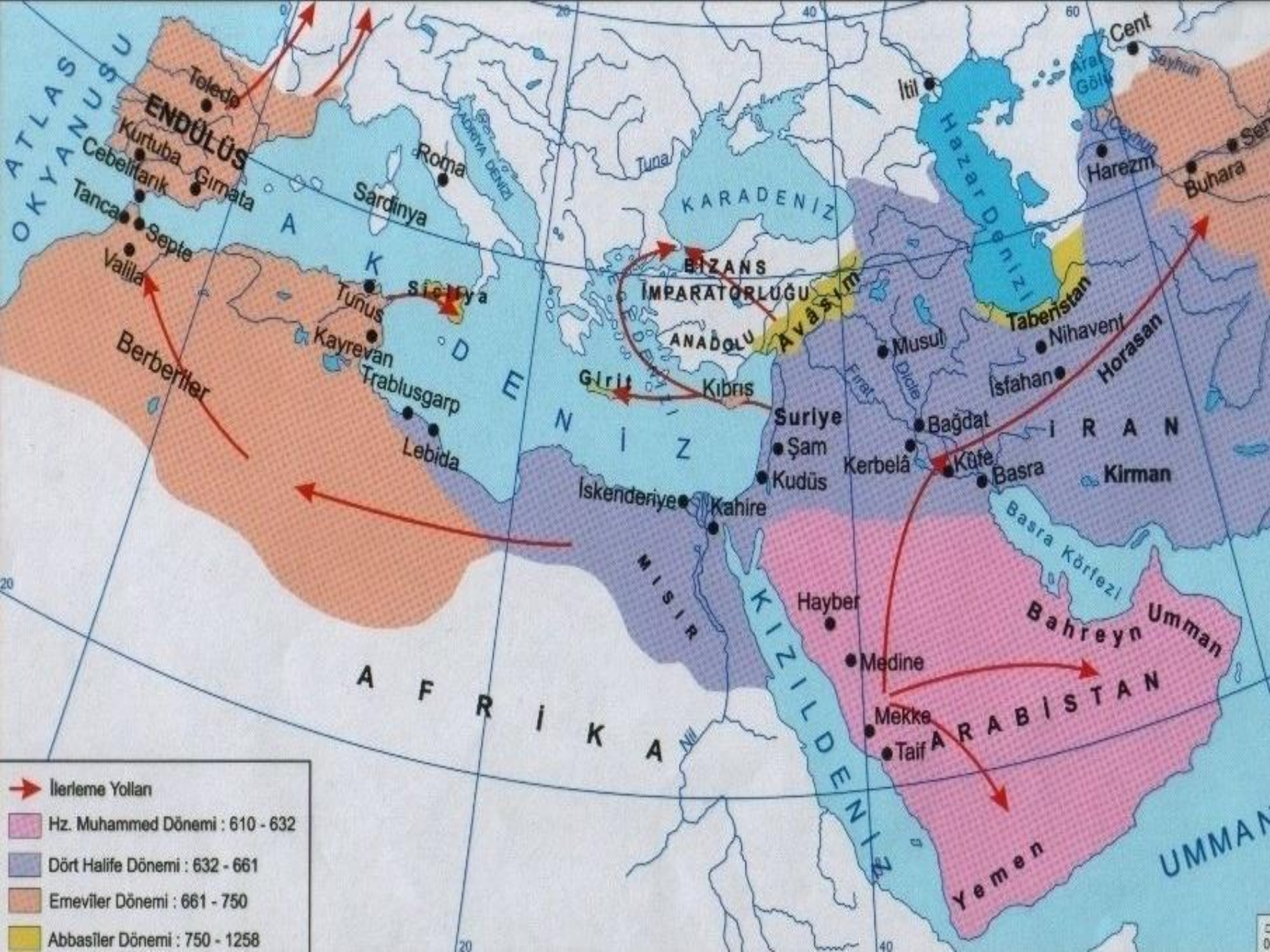
Daha önce de belirtildiği gibi Bizans Ortodoks Hristiyanı. Hristiyanlık, Habesistan'da da yayılmıştı. Bunun dışında Afrika'nın diğer bölgelerinde tabiat kuvvetlerine inanma, putperestlik yaygındı.

— Doğu Roma ve Batı Roma sınırı
 ■ Praefectura Galliae ■ Praefectura Illyricum
 ■ Praefectura Italia et Africa ■ Praefectura Oriens
 Latince'de l'lar l olarak okunur, C = K. Praefectura = vilayet.

İslamiyetten Önce Arabistan Yarımadası

Siyasi Durum: İslamiyet'ten Önce Arap Yarımadası'nda şu devletler kurulmuştur: Güney Arabistan'da Main, Seba ve Himyeri, Kuzey Arabistan'da Nebatiler, Tedmürlüler, Gassaniler, Lahmiler. Gassaniler Bizans'ın, Lahmiler Sasanilerin müttefikiydi.

- ➔ İleriye Yolları
- Hz. Muhammed Dönemi : 610 - 632
- Dört Halife Dönemi : 632 - 661
- Emevîler Dönemi : 661 - 750
- Abbasîler Dönemi : 750 - 1258

- “ Adaletiyle meşhur Sasani hükümdarı Nuşirevan ziyafet veriyordu. Bir hayvan kesilmiş, ateşte kebab ediliyordu. Ancak yanlarında tuz yoktu. Getirsin diye köye bir köle gönderdiler.

Nuşirevan :

- Tuzu para ile al ki, gasben bedava alma adeti çıkmasın, memleket zulüm ile harap olmasın, dedi.
- **Bir tuzdan ne zarar gelir ? diye soran adamlarına Nuşirevan şu cevabı verdi:**
- Cihanda zulmüm temeli ufacık bir şeydi. Ama her gelen onu büyüttü. Nihayet şimdiki duruma ulaştı.”

- *Din ve İnanış:* Arabistanda yaygın olan dini inanış putperestlikti. Bunun dışında Hristiyanlık, Musevilik, Zerdüşlük gibi dini inanışlar vardı. Ayrıca Hz.İbrahim'in getirdiği esasları kabul eden **Hanifler** de vardı. Bunlar sayıca azdı. Bunların Hz. İbrahim'den nakledebildikleri, Allah lafzı, sünnet olmak, gusletmek ve tavaftı.

Bedevi çadırı

Sosyal ve İktisadi Hayat: Araplar kabileler halinde yaşarlardı. Aralarında kan davaları eksik olmazdı. Şehirde yaşayanlara Medeni, çöllerde yaşayanlara Bedevi denirdi. Ataerkil (babanın hakim olduğu) bir aile yapısı vardı. Çok kadınla evlilik yaygındı. Bazı aileler kız çocuklarını diri diri toprağa gömerlerdi.

Hilfu'l-Fudûl

Cahiliye Dönemi'nde güçlü kişilerin güçsüzlerin mallarını gasp etmesi sık görülen bir durumdur. O dönemde buna kimse karşı çıkamaz ve toplumda bu durum yadırganmazdı.

Yemen bölgesinden Mekke'ye bir tüccar gelerek mallarını Mekke'nin ileri gelenlerinden birine sattı. Malları teslim alan adam, kararlaştırılan fiyatı ödemeye yanaşmadı. Dolandırılan tüccar, Mekkeli olmadığı için şehirde ona yardım edebilecek birini bulamadı. Çaresizlik içinde yüksekçe bir yer olan Ebu Kubeys Tepesi'ne çıkan tüccar, tepkisini buradan yüksek sesle veciz bir şekilde dile getirmiş ve Mekkelilerden adaleti yerine getirmelerini istemiştir.

Bu konuşmadan orada bulunanlar çok etkilenmiş ve toplanarak bu konuyu istişare etmişlerdir. Sonuçta, zayıfları korumak ve adaleti sağlamak için bir cemiyet kurmaya karar vermişlerdir. Daha sonra bu kişiler Kâbe'ye giderek Mekke'de ne zaman bir zulüm meydana gelirse zulmedilenin Mekkeli olup olmadığına bakılmaksızın hakkını aramak için birleşeceklerine ant içtiler. Daha sonra Yemenli tüccara haksızlık yapan adama borcunu ödettiler.

Hz. Muhammed de gençlik yıllarında, yapılan bu ittifaka bizzat katılmıştır. Peygamberlik döneminde, "Abdullah b. Cüdân'ın evinde yapılan Hilfu'l-Fudûl anlaşmasında ben de vardım, orada bulunuşumu ve o anlaşmaya katılımımı bir sürü kızıl deveye değişmem ve şimdi, o cemiyete çağrılısam memnuniyetle katılırım." demiştir (el-Mağlus, 2012, s.260'tan düzenlenmiştir).

■ Araplar, tarım, ticaret ve hayvancılıkla uğraşıyorlardı. Medine tarım, Mekke ticaretle uğraşıyordu. Bedeviler ise hayvancılıkla uğraşıyorlardı.

- Günümüzdeki **fuarlara benzeyen panayırlar**, Arabistan ticaretinde önemli bir yer tutardı. 5-30 gün arasında süren bu panayırlar, genellikle savaşmanın yasak olduğu haram aylarda kurulurdu. Böylelikle **ticaret için gelen tüccarların güvenliği** sağlanmış olurdu. Bu panayırlar, ekonomik hayatın olduğu kadar sosyal hayatın da önemli bir parçasıydı. Özellikle kabileler arasındaki birçok problem buralarda çözülmüştü. Panayırlarda edebî sohbetler yapılır, **şairler** en güzel şiirlerini buralarda okurdu. Bu şiirlerden beğenilenler **Kâbe'nin duvarına** asılırdı.

- 2. İslamiyet'ten önce Mekke'yi ziyaret eden Araplar, kurdukları büyük panayırda alışveriş yaparlardı, eğlenceler ve spor karşılaşmaları düzenlerler, sonra da Kabe'deki putları ziyaret ederlerdi.

■ **Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir sonuç değildir?**

- A) Mekke'nin kutsal olduğu
- B) Arapların ticarete önem verdikleri
- C) Arapların çok tanrılı dinlere inandıkları
- D) Kutsal yerlerin ziyaret edilmekte olduğu
- E) Araplar arasında siyasi birlik bulunduğu

■ **(1987 -ÖSS)**

Tarih Yazılısından İlginç Cevaplar

Soru: Vaha nedir?

Cevap: öllerde bulunan serin, gölgelik yer.

Cevap: Cennette bulunan su birikintileri.

- *Bir gün bir sahabi, Allah Resulü'n n huzuruna gelerek cahiliyeye ait bir canavarlığı şöyle dile getirmişti.: " Ya Resulallah! Biz cahiliye devrinde kız çocuklarımızı diri diri g merdik. Benim de bir kız çocuğum vardı. Annesine 'Bunu giydir, dayısına g t recekęim 'dedim. Hanımım dediğimi yaptı.  ocuk hakikaten dayısına gidecekęini zannediyor ve cıvılcıvıl ko uşuyordu. Elinden tutup daha önce kazdığım bir kuyunun yanına getirdim. Ona kuyuya bakmasını söyledim. O tam kuyuya bakayım derken, sırtına bir tekme vurdum ve onu kuyuya yuvarladım. Fakat nasılsa, eliyle kuyunun ağzına tutundu.*

- *Bir taraftan çırpınıyor, diğ er taraftan da: 'Babacığım  zerin tozlandı.' deyip elbisemi silmeye çalışıyordu. Buna rağmen bir tekme daha vurdum ve onu diri diri toprağ a g md m." Adam bunu anlatırken Allah Resulü ve yanındakiler hıçkıra hıçkıra ağılıyorlardı. Orada oturanlardan birisi "Be adam Resulalah'ı hüzün içinde bıraktın" deyince , Efendimiz adama: "Bir daha anlat" dedi. Adam hadiseyi bir kere daha anlattı. Peygamberimizin gözünden s z len yaşlar mübarek sakalından aş ğıya akıyordu.*

Yazı, Dil ve Edebiyat : Arapça Sami diller ailesindendi. Asur-Babil, Arami Dili, İbranice, Fenike Dili ve Habeşçe ile akrabadır.

İslamiyet öncesi döneme "Cahiliye Dönemi" denmesinin sebebi, insanların okuma-yazma bilmemesi değildir. Bedeviliğin yaygın olması; insanların medeniyet bakımından geri kalmaları, bilgisizlik ve gaflet içerisinde bulunmaları, putlara tapmaları, kadınlara yönelik kötü tutumları gibi nedenlerden dolayı Arap toplumunun İslamiyet öncesi dönemine, Cahiliye Dönemi denirdi.

- İslamiyetten önce Araplarda edebiyat denilince akla hitabet ve şiir gelir. Cahiliye Devrinde insan-ı kamil olmanın üç şartı vardı. El-belaga (belagat-Güzel konuşma),Er-Rimaye (ok atma),El-Furusiyye (Binicilik).

tariheglencesi

Kanalımıza abone olarak destek olabilirsiniz.